IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Finansów Publicznych (nr 174)**

■ **Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 80)**

z dnia 8 lipca 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Finansów Publicznych (nr 174)

Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 80)

8 lipca 2021 r.

Komisje Finansów Publicznych oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradujące pod przewodnictwem posła **Tomasza Ławniczaka (PiS)**, przewodniczącego Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, rozpatrzył:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (druki nr 1228 i 1370).

W posiedzeniu udział wziął: **Marcin Horała** sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Monika Biała**, **Sławomir Jakubczak**, **Agnieszka Jasińska** i **Anna Woźniak** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Kasiak** i **Jacek Pędzisz** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Finansów Publicznych oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (druki nr 1228 i 1370).

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę. Wobec niezgłoszenia wniosków do porządku dziennego stwierdzam jego przyjęcie.

Witam przedstawiciela rządu, sekretarza stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marcina Horałę. Witam innych przedstawicieli rządu.

Przystępujemy do realizacji porządku dziennego. Szanowni państwo, wczoraj, na posiedzeniu plenarnym Sejmu odbyło się drugie czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych. W czasie drugiego czytania zgłoszono trzy poprawki. Sejm skierował projekt ustawy wraz z poprawkami do Komisji w celu przygotowania dodatkowego sprawozdania.

Rozpatrywanie poprawek będzie odbywało się w następującym porządku. Po wywołaniu poprawki ewentualne uzasadnienie posła zgłaszającego poprawkę, stanowisko przedstawiciela rządu, ewentualne uwagi przedstawicieli Biura Legislacyjnego dotyczące konsekwencji poprawki, ewentualne głosy za i przeciw poprawce, wreszcie – głosowanie nad poprawką.

Czy jest sprzeciw wobec tej procedury zaproponowanej przeze mnie? Nie widzę. Wobec niezgłoszenia sprzeciwu stwierdzam, że przyjęliśmy sposób rozpatrywania poszczególnych poprawek. Przystępujemy do ich rozpatrywania.

Poprawka nr 1 zgłoszona przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Czy ktoś z wnioskodawców chciałby zabrać głos? Pani poseł Zofia Czernow. Oddaję głos pani poseł.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysokie Komisje. poprawka nr 1 dotyczy problemu, który powstał w 2016 r., mianowicie luki podatkowej na skutek zwolnienia terenów kolejowych zajętych na cele inne niż kolejowe – na cele komercyjne. Chcemy to wyłączenie zlikwidować, aby wówczas gdy tereny kolejowe wykorzystywane są na inne cele niż infrastruktura kolejowa i służą celom komercyjnym, były opodatkowane.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu wobec zgłoszonej poprawki? Panie ministrze, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marcin Horała:

Dziękuję. Chwila walki z systemem nagłaśniającym.

Szanowni państwo, jest to stanowisko negatywne z kilku przyczyn. Po pierwsze, głównym elementem obecnie występującego problemu jest utrwalająca się sądowa interpretacja pojęcia „udostępnianie infrastruktury kolejowej”, które są zaczęły interpretować w oderwaniu od rozumienia tego pojęcia zgodnie z przepisami ustawy o transporcie kolejowym. Tu znów mamy pojęcie udostępniania, które budzi poważne ryzyko, że zainteresowane podmioty wrócą do sądu i sądy zaczną, zgodnie z wcześniejszą linią orzeczniczą, orzekać w tym kierunku.

Z drugiej strony poprawka rodzi poważne ryzyko, że opodatkowane zostaną takie obiekty infrastruktury usługowej związanej z koleją, jak stacje pasażerskie, terminale towarowe, które stanowią element infrastruktury kolejowej, którego nie chcemy opodatkowywać. Szybki szacunek pokazuje, że po stronie należących do Skarbu Państwa podmiotów, takich jak PKP SA, PKP PLK SA spowodowałoby to dodatkowe koszty rzędu 310 mln zł rocznie. Pytanie – kto i z czego musiałby tego rodzaju koszty pokrywać? Zgodnie z unijnymi zasadami dotyczącymi zarządzania infrastrukturą koszt podatkowy nie może być odzyskany przez zarządców infrastruktury w ramach pobierania przez nich opłat za dostęp do infrastruktury kolejowej. Zgodnie z zasadą zapewnienia bilansowania działalności zarządcy infrastruktury kolejowej przez państwo koszt powinien być pokrywany ze środków publicznych. Wnioskodawcy nie wskazują źródła finansowania tego rodzaju dodatkowego kosztu.

Problem jest znany ministerstwu i jest przedmiotem niestety przeciągających się prac. Mamy uzgodnienia z resortem finansów, które trwają. Sprawa jest też dyskutowana na Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Nie jest tak, że ignorujemy ten problem. Staramy się go rozwiązać, natomiast poprawka wydaje się niezwykle ryzykowna. Z jednej strony jest ryzyko, że nie rozwiąże tego problemu, a z drugiej ryzyko, że rozwiąże aż za bardzo, to znaczy posłuży również do opodatkowania ewidentnych obiektów infrastruktury kolejowej, które opodatkowywać byśmy nie chcieli.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy są uwagi ze strony Biura Legislacyjnego?

Legislator Jacek Pędzisz:

Tak, dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, jeśli chodzi o poprawkę nr 1 i zawartą w niej treść lit. b, należy zwrócić uwagę, że treść poprawki jest zawarta w druku sejmowym nr 919. To jest senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Chcielibyśmy wyrazić wątpliwość, czy wprowadzenie poprawki tej treści na tym etapie nie stanowi przekroczenia zakresu przedmiotowego ustawy, a także objęcia procedurą trzech czytań omawianego projektu ustawy.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, proszę bardzo – jeden głos za. Poseł Marek Sowa, proszę uprzejmie.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, trudno się zgodzić z wypowiedzią pana ministra Horały. Powiem szczerze, że jestem wręcz zdziwiony. Pan minister odniósł się do poprawki, jakby się z nią w ogóle nie zapoznał. Przecież bardzo precyzyjnie piszemy, które grunty są zwolnione. Cała infrastruktura kolejowa, o której pan minister mówił, jest zwolniona. To są trzy punkty precyzyjnie wymienione. Oprócz tego jest dodane: „z wyłączeniem budynków, budowli i gruntów wchodzących w skład infrastruktury kolejowej, wykorzystywanych na cele inne niż określone w tej ustawie".

W trakcie prac w Senacie nad projektem ustawy, który to projekt czeka w zamrażarce w Sejmie od listopada ubiegłego roku, czyli dokładnie 9 miesięcy, mamy ze strony PiS totalną blokadę dla tego rozwiązania. Państwo nam prywatnie mówicie, że się zgadzacie, iż to jest jakiś skandal. Zadajemy pytanie – dlaczego kopalnia w Osiecznicy jest całkowicie zwolniona, galeria w Poznaniu zwolniona, infrastruktura handlowa w Krakowie zwolniona? Są setki takich przykładów. W Oświęcimiu jedna z największym firm chemicznym ma zwolnienie na ponad 3 mln zł rocznie. To są takie pieniądze, które powinny być przeznaczane na jakość życia, żłobki, przedszkola. W gminie Osiecznica oznaczałoby to sfinansowanie przez 3 lata wszystkich przedszkoli i polityki społecznej. To są takie pieniądze, panowie.

Jakim prawem i z jakich pobudek blokujecie tę zmianę? Przecież to wyście tego knota prawnego przygotowali 5 lat temu. Sami żeście go przeforsowali. Rozumiem, że posłowie mogli być nieświadomi, bo dopiero orzecznictwo sądowe w kolejnych latach precyzyjnie wyjaśniło sprawę. Jestem przekonany, że ci, którzy podejmowali tę inicjatywę, od samego początku mieli świadomość, jakie skutki to będzie miało. Dzisiaj ci sami z Ministerstwa Infrastruktury blokują zmiany prawne.

Nie wiem, czy podatek, zamiast do gmin, trafia gdzie indziej. Zadajmy sobie to pytanie. co stoi za państwa postawą, która jest jawnym okradaniem samorządów, nie jednostek, lecz wspólnot, mieszkańców? To oni tracą na tym, że środki nie trafiają do gmin.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję.

Czy jest głos przeciw? Proszę bardzo, Tadeusz Cymański.

Poseł Tadeusz Cymański (PiS):

Panie przewodniczący, mój głos przeciw jest dziwnym głosem przeciw, bo w istocie jest za. O co chodzi? Z uwagą wysłuchałem. Rozumiem doskonale emocje, które przed chwilą poseł zademonstrował. Nie są mi obce. Może bez większej nadziei apeluję i proszę, żeby unikać stwierdzeń – „blokuje", „okradają". To nas nie zaprowadzi do rozwiązania. Rozumiem oburzenie. W ubiegłym roku rozmawiałem w tej sprawie z ważnymi osobami. Dla mnie jest dziwne i niepokojące, co mówię będąc członkiem koalicji rządzącej. Jeśli to rozwiązanie nie jest doskonałe albo budzi wątpliwości, które przed chwilą wyraził minister Horała, nie jest to przecież temat tak zawiły, żeby nie sformułować przepisu, a czas leci.

Chodzi o 1 stycznia 2022 r. Są wątpliwości, moim zdaniem przesadzone, bo widziałem niejeden poślizg kontrolowany i by przy dobrej woli można to przyjąć. Nawet przy okazji lotnictwa załatwić kolej. To nie jest skandal ani zgorszenie. Byłaby to niepoprawność.

Żeby sprawa szła ku zgodzie, oczekiwałbym w tej chwili – bo nie ma legislacyjnych, technicznych barier, tylko pewna trudność, przeszkoda w przyjęciu – jasnej deklaracji. Przepis może być wprowadzony w formie odrębnego projektu, ale to powinno być załatwione jeszcze przed wakacjami, w przeciwnym wypadku kolejny rok będzie stracony. Sytuacje opisane przez posła Sowę przed chwilą są konkretne.

Mój głos jest pytaniem do strony rządowej, czy możemy mieć pewność, że taki przepis zostanie przygotowany. To nie jest sprawa, której nie można rozwiązać i rozwikłać. Jeśli sądy interpretują w sposób dla nas niepokojący, to chronimy publiczny interes, w tym wypadku przewoźników, ale nie może być tak, że bierność, zaniechanie i upływający czas sprawiają, iż nieuprawnione podmioty na tym żerują.

Myśli są niepokojące. Tam gdzie są pieniądze, zawsze są niepokojące myśli. Ktoś na tym korzysta. Podmiot prywatny, państwowy, są nawet przykłady obcego kapitału, który powinien płacić podatek, a nie płaci. Nie jestem rzecznikiem ani rządu, ani samorządu, tylko patrzę jako poseł. Uważam, że prawo ma to regulować. Problem jest konkretny, rzeczywisty i powinien być już w ubiegłym roku rozwiązany, a nie jest.

W pewnym momencie projekt senacki uzyskał pozytywną opinię Ministerstwa Finansów, ale nie uzyskał pozytywnej opinii Ministerstwa Infrastruktury. Trzeba się dogadywać i porozumiewać?

Ważąc i łagodząc, żeby nie doszło do konfrontacji, bo to nam nic nie da. Możemy przepchnąć, ale nie o to chodzi. Chodzi o to, żeby rozwiązać problem. Mam nadzieję – oby nie płonną – że od 1 stycznia przyszłego roku wejdą w życie przepisy, które rozwiążą problem gruntów kolejowych. Prosiłbym o jasną, mocną deklarację ze strony rządu. To jest sprawa, która powinna być rozwiązana.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo.

Szanowni państwo, dyskutowaliśmy na temat podczas pierwszego i drugiego czytania. Był jeden głos za, jeden przeciw. Proponuję, abyśmy przeszli do głosowania. W przeciwnym wypadku będziemy to przeciągać w nieskończoność. Artykuł jest krótki.

Zwracam jeszcze uwagę na to, co stwierdziło Buro Legislacyjne – poprawka wychodzi poza ramy pierwotnego przedłożenia.

Szanowni państwo, nie nadużywam swojego stanowiska, natomiast musimy doprowadzić prace do końca. Są trzy proste artykuły.

Kolego Marku, naprawdę przedyskutowaliśmy to podczas pierwszego i drugiego czytania. Mamy krótkie zapisy. Godzinne obrady i wracamy do tego samego. Chodzi o to, żeby wszystko rozstrzygnąć w głosowaniu.

Poseł Marek Sowa (KO):

Mam konkretne pytanie do Biura Legislacyjnego. Czy w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych w art. 7 można dokonać jakiejkolwiek zmiany?

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Proszę bardzo. Biuro Legislacyjne.

Legislator Jacek Pędzisz:

Dziękuję bardzo. panie przewodniczący, szanowni państwo, odpowiadając na wątpliwości pana posła, oczywiście można dokonać zmiany, ale w bardzo wąskim zakresie. przedmiotem przedłożenia projektu pierwotnego z druku nr 1228 były jedynie budowle, budynki zajęte pod tereny lotniskowe. To jest przedmiotem projektu.

Treść poprawki zawarta w lit. b odnosi się do infrastruktury kolejowej, więc jest to inny zakres przedmiotowy. Zgłaszamy jedynie wątpliwość, natomiast wiemy, jaka była do tej pory praktyka parlamentarna. Odmienna. O tym, czy poprawka wykracza poza zakres, ostatecznie stwierdza Trybunał Konstytucyjny.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 1. Proszę, aby wszyscy się zalogowali.

Czy już wszyscy państwo posłowie są przygotowani do głosowania? Przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 1. Kto jest za przyjęciem przez Wysokie Komisje poprawki? Kto jest przeciw? Czy ktoś wstrzymał się od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało – 58 posłów. Za było – 25, przeciw – 31, 2 – wstrzymało się od głosu. Stwierdzam, że poprawka nie została pozytywnie zaopiniowana przez Komisję.

Przechodzimy do poprawki nr 2 przedłożonej przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Proszę bardzo.

Pani poseł Zofia Czernow.

Poseł Zofia Czernow (KO):

Dziękuję bardzo. Wysokie Komisje, nie kwestionujemy tego, co zaproponowali wnioskodawcy w poselskim projekcie ustawy, ale chcemy doprecyzować zapis, który pozwala wyłączyć z ulgi te grunty, budynki, budowle, które służą prowadzeniu działalności komercyjnej niezwiązanej z częścią lotniczą lotnisk.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Jakie jest stanowisko rządu? Pan minister Horała.

Sekretarz stanu w MI Marcin Horała:

Zdecydowanie przeciwne.

Poprawka prowadzi do rozszerzenia, zwiększenia ciężarów podatkowych nakładanych na zarządzających lotniskami. Przypomnę, że mamy sytuację, w której wszystkie lotniska w Polsce obecnie pracują na stracie. Robią, co mogą, żeby utrzymać zatrudnienie i funkcjonowanie lotniska. Państwo z opozycji sami wyprodukowali kilkadziesiąt interpelacji do rządu, żeby wspierać lotniska, dawać im dotacje, a teraz chcieliby państwo im wbić nóż w plecy, nakładając dodatkowy obowiązek podatkowy.

Apeluję, żeby z tego rodzaju pomysłami wstrzymać się przynajmniej do momentu, kiedy ruch lotniczy wróci do poziomu sprzed pandemii, kiedy przynajmniej część polskich lotnisk wróci do rentowności. Wtedy ewentualnie możemy się ponownie nad tym pochylać, jakie dodatkowe obciążenia na nie nakładać, ale absolutnie nie w tym momencie.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję uprzejmie. Czy Biuro Legislacyjne ma jakieś uwagi? Nie ma.

Głos za. Poseł Marek Sowa, proszę uprzejmie.

Poseł Marek Sowa (KO):

Panie przewodniczący, szanowni państwo. pierwsza uwaga. Panie ministrze, skoro zamknęliście w ubiegłym roku ruch lotniczy na lotniskach, to trudno się dziwić, że jako parlamentarzyści apelujemy i występujemy do państwa, żebyście wypłacili lotniskom rekompensaty z tytułu strat wskutek waszych decyzji administracyjnych. Przecież to jest naturalne.

Jestem zbulwersowany, że ustawa covidowa, która we wrześniu ubiegłego roku była procedowana, zawierała tak niskie stawki rekompensat. One faktycznie nie pokryły strat. Łączenie sytuacji z ubiegłego roku ze stałym rozwiązaniem w ustawie o podatkach i opłatach lokalnych, czyli m.in. z podatkiem od nieruchomości, jest nieakceptowalne. Ta ustawa może obowiązywać 10, 20 lat w tym kształcie. W konsekwencji sklepy wolnocłowe, kawiarnie, restauracje nie będą płacić podatku od nieruchomości. Czyli w mieście powiatowym, w kawiarni, gdzie kawa kosztuje 5 zł, podatek będzie musiał być odprowadzany, a z lotniska, na terenie którego kosztuje 20 zł, nie będzie trafiał do samorządu. Gdzie tu logika?

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję. O głos prosił poseł Włodzimierz Tomaszewski. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Zwracam uwagę, że państwo posłowie, którzy zgłaszali poprawki, chcą występować w roli obrońców samorządu, ale to jest pozorna obrona. Samorządom zależy na tym, żeby rozwijała się infrastruktura, także komunikacyjna, która będzie podstawą, impulsem rozwojowym dla danej gminy, powiatu, województwa, miasta. Realizacja takich inwestycji kolejowych, jak budowa dworców lotniskowych, jak budowa portów lotniczych i ich funkcjonowanie związane jest z tym, że albo przyrost pasażerów (jak w Gdańsku czy Krakowie) jest olbrzymi i mogą się samofinansować, albo są takie obiekty, w których nie ma dużego rozwoju. Wprowadzany mechanizm ma służyć temu, żeby te obiekty funkcjonowały – także dworce lotnicze i dworce kolejowe.

Nawet jeśli na tym obszarze prowadzona jest działalność komercyjna, to zwracam uwagę, że dotyczy to podmiotu, który jest właścicielem czy dysponentem gruntów bądź nieruchomości. To nie państwo zabiera. W przypadku kolei jest to teren kolejowy i kolej dysponuje tym zwolnieniem albo pożytkami z wynajmu obiektów. Tak samo jest w przypadku lotnisk.

Można spowodować, że fakt, iż właściciele dworców będą płacić podatek, w gruncie rzeczy uderzy w funkcjonowanie tych obiektów. To jest istota sprawy. Spowodowałem to, że w Łodzi powstał wielki dworzec. Cóż z tego, skoro następna władza nie obudowała dworca atrakcjami i on jest pusty. Nie ma działalności. Nie mówię już o opóźnieniu w budowie tunelu średnicowego. Państwa rząd z panem Nowakiem zablokował tę budowę. Zjednoczona Prawica spowodowała, że ta inwestycja jest kontynuowana. Proponowałbym zajrzeć w kalendarz.

Mówimy o infrastrukturze, która ma służyć określonym funkcjom transportowym. Te zwolnienia mają pomagać w rozwoju tej funkcji. Kiedy będzie taka prosperita, że liczba pasażerów będzie wielka, można wrócić do tego, żeby częściowo te opłaty mogły być. Dziś róbmy wszystko, żeby dworce napełniały się pasażerami, a nie żeby je obciążać i czynić ich działalność jeszcze mniej opłacalną.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję.

Pani poseł, wytłumaczę, bo pani nie było. Jeden głos za, jeden przeciw i przechodzimy do głosowania.

Głosujemy nad poprawką nr 2. Kto jest za przyjęciem poprawki nr 2? Kto jest przeciw? Czy ktoś wstrzymał się od głosu?

Dziękuję. Proszę o wyświetlenie wyników. Stwierdzam, że głosowało 57 posłów: za było – 24, przeciw – 32, wstrzymał się 1 poseł. Stwierdzam, że poprawka nie została pozytywnie zaopiniowana przez Komisję.

Przechodzimy do poprawki nr 3, zgłoszonej przez Koło Poselskiego Polska 2050. Czy ktoś chciał zabrać głos? Pan poseł Mirosław Suchoń, proszę uprzejmie.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Bardzo dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, to jest konsekwentna poprawka w stosunku do tego, o czym mówimy od początku prac nad tym projektem. Otóż trudno zgodzić się z logiką, którą przedstawili wnioskodawcy, że z jednej strony zwalniamy części lotnicze lotnisk użytku publicznego z podatku od nieruchomości, a tym zwolnieniem obciążony jest nie Skarb Państwa tylko samorządy. To powoduje, że przez parlament przechodzi kolejna ustawa, która de facto prowadzi do niższych przychodów samorządów. Przecież podatek od nieruchomości jest jednym z istotnych wpływów do budżetu samorządowego, z którego utrzymywana jest edukacja, budowane są drogi, realizowane są projekty najbliższe mieszkańcom. Nie ma z tego tytułu żadnej rekompensaty.

Nasza poprawka stanowi odpowiedź na ten ewidentny brak w ustawie. Proponujemy, aby samorządy, które mają obniżone dochody z tytułu tego przepisu, mogły ubiegać się o rekompensatę. Rekompensatę wypłacałby wojewoda i działoby się do 31 marca roku kolejnego. Wydaje się, że takie systemowe podejście, w którym z jednej strony decyzja parlamentu zwalniane są części lotnicze z podatku, z drugiej strony następuje rekompensata w zakresie ubytków dochodów samorządów, jest rozwiązaniem logicznym, konstytucyjnym, ale też zdroworozsądkowym, biorąc pod uwagę wszystkie zadania, które stoją przed samorządami.

Dlatego zwracam się z uprzejmą prośbą o przyjęcie tej dobrej poprawki i głosowanie za tą zmianą.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję.

Stanowisko rządu. Pan minister Horała.

Sekretarz stanu w MI Marcin Horała:

Szanowni państwo, stanowisko przeciwne. Można dwojako interpretować tę poprawkę. Jeśli interpretujemy ją tak, że oto rekompensowany miałby być efekt wywołany zmianą ustawy, to mielibyśmy taką sytuację, że mamy w Polsce 13 dużych lotnisk, z tego w dwóch przypadkach gminy skorzystały z luki interpretacyjnej i naliczają podatek a w 11 nie naliczają. Pytanie, komu i co byśmy rekompensowali? Czy tylko tym dwóm, nagradzając je za to, że wykorzystały lukę interpretacyjną, a tych 11, które jej nie wykorzystywało, będzie stratnych i żadnej rekompensaty nie dostaną? Czy tym 11 też, ale wtedy pytanie – co? Skoro nie naliczyły, więc nawet nie ma kwoty, którą można by rekompensować.

Chyba że wszystkim gminom rekompensujemy z ogromnym naddatkiem coś, czego ta zmiana ustawowa nie zawiera i nie powoduje straty, bo od dawna nie było naliczane i intencja ustawodawcy jest, żeby nie było. Fajny prezent, tylko pytanie, kto za to zapłaci. Będzie to bardzo duża kwota. Dlaczego akurat te gminy tak na loterii mają wygrać, że im z nieba spadnie, a inne nie?

Jako samorządowiec burzę się, kiedy wprowadzana jest taka logika, że budżet państwa to jest nieustający sponsor, który ma rekompensować straty firmom, ludziom, samorządom, natomiast finanse samorządów to święta krowa i żadnego wydatku ponieść nie mogą, bo wtedy trzeba z budżetu państwa zrekompensować. Pytanie – kto budżetowi państwa zrekompensuje ten dodatkowy wydatek? Są to podsystemy systemu finansów publicznych. Jeżeli podejmujemy takie czy inne decyzje, że ludziom obniżamy podatki, czy wypłacamy różnego rodzaju świadczenia, to i ten system czasem taki ciężar musi na siebie wziąć.

Ta konkretna poprawka jest nielogiczna, bo czytając ją literalnie, musielibyśmy nagrodzić nieliczne samorządy, które lukę, którą chcemy zamknąć, wykorzystały i naliczyły podatki. Większość samorządów, która nie wykorzystała tej luki i nic nie naliczyła, byłaby stratna i nie dostałaby rekompensaty.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Jacek Pędzisz:

Tak, dziękuję, panie przewodniczący.

Mamy kilka kwestii charakterze stricte redakcyjnym. Omówię je i wydaje się, że wymagałyby korekty, oczywiście jeśli państwo wnioskodawcy wyrażą na to zgodę. Zwracamy uwagę, że oznaczenie artykułu 7a nie może się ostać, ponieważ art. 7a jest już w rozdziale 2a. Wydaje się, że powinny to być kolejne ustępy w art. 7. Należałoby też dokonać korekty odesłań w treści tych ustępów.

W ust. 1 i ust. 3 należałoby skreślić wyrazy „z podatku od nieruchomości". Ustawa o podatkach i opłatach lokalnych posługuje się sformułowaniem „zwolnienia, o których mowa". Kolejna kwestia – w ust. 6 pod koniec jest napisane „do dnia 31 marca 2021 r.". Chyba powinno być „2022 r.".

Uwaga, z którą mamy świadomość, że już nic nie możemy zrobić na tym etapie – sam charakter ust. 6. Wydaje się, że jest to przepis o charakterze przejściowym, epizodycznym i nie powinien być w tym miejscu zamieszczony. Wiemy, że nic z tym nie zrobimy. Jeśli państwo wnioskodawcy wyrażą zgodę, to przedstawimy korektę redakcyjną w dodatkowym sprawozdaniu.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję uprzejmie. Jeden głos za. Zgłasza się i poseł Mirosław Suchoń, i poseł Paulina Hennig-Kloska.

Proszę bardzo, najpierw głos za. Pani poseł Hennig-Kloska.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (Polska2050):

Ja bym jednak wnioskodawcy oddała głos w pierwszej kolejności, panie przewodniczący. Dobrze.

Panie ministrze, słuchając pana mam przed oczami wszystkie legislacyjne obietnice przelane na papier rządu PiS w ciężar samorządów. Nie jest tak, że ta poprawka ma spra-

wić, iż budżet państwa stanie się studnią realizacji obietnic, celów i zadań powierzonych samorządom. To rząd w ostatnich latach zrobił sobie z budżetów samorządowych, jednostek samorządu terytorialnego na różnych poziomach, studnię do realizacji obietnic wyborczych. Kolejne projekty ustaw wprowadzają zmiany w zakresie opodatkowania i w innych obszarach, co powoduje utratę dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Przez ostatnich 5 lat nie była samorządom w żaden sposób rekompensowana.

Podwyższając pensje nauczycielom, nie przeznaczyliście na ten cel 100% środków. Subwencja oświatowa w zasadzie już nie wystarcza nawet na pokrycie tego podstawowego elementu utrzymania szkolnictwa na poziomie podstawowym.

Głos z sali:

Panie przewodniczący, co to ma z lotniskiem wspólnego?

Poseł Paulina Hennig-Kloska (Polska2050):

Pan minister powiedział, że budżet nie jest studnią do finansowania samorządów. Ja mówię, że to wy z budżetów samorządowych zrobiliście sobie studnię do realizacji różnych zadań państwa. Dlatego nie ma naszej zgody na to, by pozbawiać samorządy jakichkolwiek dochodów.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Głos przeciw – kolega przewodniczący Henryk Kowalczyk. Proszę bardzo.

Poseł Henryk Kowalczyk (PiS):

Dziękuję bardzo. Jak słucham wywodów pani poseł Hennig-Kloski o finansach samorządów, to rzeczywiście nie ma w tym zrozumienia tych finansów. Nikt nie rekompensuje samorządom niepobranych podatków od nieruchomości, autostrad, dróg, linii kolejowych, bo tego po prostu nie ma. System finansów samorządowych jest skonstruowany na tym, że samorządy pobierają podatki od nieruchomości, które są objęte prawem. Mogą nawet stosować ulgi. Z tego tytułu nie otrzymują subwencji wyrównawczej, jeśli zastosują swoje ulgi, ale swoje, na własną decyzję i odpowiedzialność.

Jeśli np. mają małe podatki od nieruchomości, reguluje to system subwencji wyrównawczych. Mówienie o tym, że teraz będziemy za każdą rzecz, którą regulujemy prawem, rekompensować samorządom indywidualnie potencjalnie utracone dochody, zburzyłoby całkowicie system finansów samorządowych. Od małych wpływów z podatków od nieruchomości jest subwencja wyrównawcza. To jest regulator finansów samorządowych.

Mylenie pojęć wydatków z dochodami to następna sprawa. Możemy mówić o subwencji oświatowej, że jest mniejsza czy większa, ale jak można subwencję oświatową i wydatki oświatowe łączyć z podatkami od nieruchomości, które w prawie nie będą przewidziane? To nie ma żadnego wpływu na finanse samorządów.

Poseł Paulina Hennig-Kloska (Polska2050):

Panie przewodniczący, gwarantuję panu, że nic nie mylę. Pokazywałam przykłady realizacji obietnic rządu poprzez obarczanie samorządów.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Poseł Mirosław Suchoń w sprawie formalnej.

Poseł Mirosław Suchoń (Polska2050):

Padło więcej pytań, panie przewodniczący, więc odniosę się w telegraficznym skrócie.

Po pierwsze, jestem trochę zdziwiony brakiem systemowego podejścia u wielce szanownego pana przewodniczącego Kowalczyka. Panie przewodniczący, system finansów samorządów to system naczyń połączonych. Niestety do tej pory było tak, że państwo przyjmowali ustawy, które pozbawiały samorządy części dochodów. Jak pan dobrze wie, w finansach publicznych planowanie odbywa się długofalowo, co oznacza, że w części tego planowania po prostu braknie środków na wykonywanie podstawowych zadań. Jako samorządowiec pan to doskonale wie. Dziwię się, że pan przewodniczący tak bardzo frywolnie do tego podchodzi.

Druga odpowiedź dotyczy słów pana ministra. Panie ministrze, przez cały czas legislacji słyszeliśmy, że państwo nie są w stanie oszacować, ile to zwolnienie będzie kosz-

towało. Tymczasem przed chwilą pan powiedział, że to będzie bardzo dużo kosztować. To rodzi znaki zapytania dotyczące pewnej rzetelności informacji.

Na pana pytanie, co jest przedmiotem poprawki, odpowiadam, że zapis jest klarowny i oczywisty. Wbrew temu, co pan mówi, w żaden sposób nie prowadzi do dyskryminacji. Wręcz przeciwnie, prowadzi do tego, że samorządy będą traktowane równo. W przepisie, który proponujemy, jest mowa o przepisie w art. 7 ust. 1 pkt 3. Wydaje się, że nie ma możliwości swobodnej interpretacji, czego ta zmiana dotyczy.

Co do stanowiska Biura Legislacyjnego, oczywiście przychylamy się do potrzeby zmian. Wyrażamy na to zgodę. Jeśli chodzi o ust. 6, musi zostać przyjęty w formule, w jakiej jest. Na pewno będziemy pracować nad tym na etapie prac Senatu.

Głęboko wierzę, że troska o mieszkańców, których de facto te nowe przepisy pozbawią części środków, jest w Wysokiej Izbie obecna i w tym duchu wszyscy poprą te dobre przepisy.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Dziękuję bardzo. Wyczerpaliśmy procedurę dyskusji.

Proszę bardzo, głos w sprawie formalnej.

Poseł Włodzimierz Tomaszewski (PiS):

Chciałem zapytać Biuro Legislacyjne, ile razy była przekształcana ustawa o podatkach i opłatach lokalnych. Większość tych przekształceń miała charakter ustanawiania ulg. W jakim przypadku i w jakim czasie kompensowano te ulgi?

To jest odpowiedź na państwa projekt. Przypomnę, ustawa była zmieniana 82 razy od 1991 r. 14 razy za rządów PO i PSL. Czy wtedy były kompensowane ulgi, czy też nie?

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Czy Biuro Legislacyjne jest w stanie udzielić odpowiedzi?

Legislator Łukasz Kasiak:

Rozumiem, że pan poseł samo sobie odpowiedział na to pytanie. Żeby to sprawdzić, potrzebujemy trochę czasu.

Przewodniczący poseł Tomasz Ławniczak (PiS):

Zamykam dyskusję. Przystępujemy do głosowania nad poprawką nr 3. Kto jest za przyjęciem przez Wysokie Komisje poprawki nr 3? Kto jest przeciw? Czy ktoś wstrzymał się od głosu?

Szanowni państwo, oczekujemy na wyświetlenie wyników. Głosowało – 58 posłów, za – 24, przeciw – 33, wstrzymała się – 1 osoba. Stwierdzam, że Komisje negatywnie zaopiniowały poprawkę.

Komisję muszą wybrać posła sprawozdawcę. Do tej pory była to moja skromna osoba. Jestem w stanie podjąć się tego.

Czy są inne propozycje? Skoro nie ma i wobec niezgłoszenia sprzeciwu, stwierdzam, że Komisje wybrały posła Tomasza Ławniczaka na sprawozdawcę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie Komisji, informując, że protokół posiedzenia z załączonym pełnym zapisem jego przebiegu będzie wyłożony do wglądu w sekretariatach Komisji w Kancelarii Sejmu.

Dziękuję uprzejmie.